

**MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA LATA 2019-2024**

A. Wprowadzenie

Narkotyki są problemem wielowymiarowym, ograniczającym rozwój gospodarczy, angażującym duże nakłady finansowe, niosącym ze sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, ze szczególnym uwzględnieniem chorób zakaźnych takich jak HIV, HBV(zapalenie wątroby typu B), HCV (zapalenie wątroby typu C).

Plan Działań Unii Europejskiej wobec Narkotyków w swoich głównych celach zakłada:

- 1) znaczące zredukowanie poziomu spożycia narkotyków i zmniejszenia nowych konsumentów, zwłaszcza wśród młodzieży do 18 roku życia,
- 2) zwiększenie liczby skutecznie leczonych
- 3) zmniejszenie przestępczości związanej z narkotykami
- 4) ograniczenie procederu prania brudnych pieniędzy i nielegalnego obrotu prekursorami.

Badania naukowe wskazują, że jeśli działania na rzecz zapobiegania narkomanii mają być skuteczne, należy wykorzystać aktualną wiedzę na temat czynników chroniących, czynników ryzyka oraz modeli teoretycznych wyjaśniających zjawisko inicjacji narkotykowej i rozwijania się problemowego wzoru używania substancji psychoaktywnych. Dlatego też ważną rolę odgrywa przygotowanie realizatorów programów profilaktycznych, ewaluacja programów oraz upowszechnianie o zweryfikowanej w badaniach jakości.

Problem uzależnienia od narkotyków jest coraz bardziej dostrzeganym zjawiskiem. Jest on znaczący zarówno w skali ogólnokrajowej jak i lokalnej. Dlatego też obowiązek przeciwdziałania narkomanii został nałożony na gminy ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179 poz. 1485 z póź. zm.)

Zgodnie z ustawą, do podstawowych zadań gminy należą:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji , organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze

środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Miejski Program Zapobiegania Narkomanii zakłada kontynuację działań podjętych w latach ubiegłych i jest zgodny z kierunkami zawartymi w ustawie o zapobieganiu narkomanii oraz z polityką miasta Leszna wpisując się w cele zadania przyjęte do realizacji w ramach następujących dokumentów:

B. Diagnoza problemu

W celu otrzymania wiedzy na temat używania narkotyków przez młodzież w Lesznie przeprowadzono w 2012 roku badania ESPAD pod nazwą „Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież w Lesznie.” Badanie prowadzone był przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie ROPSAN z Warszawy. Objęto nim 1705 uczniów z leszczyńskich szkół.

Pomimo faktu, iż posiadanie narkotyków w Polsce jest karane, młodzież deklaruje, że zdobycie takiej substancji nie jest trudne. Za trudne zdobycie marihuany lub haszyszu uznało 26,5 % uczniów z klas III gimnazjum i 22,4% uczniów z klas II ponagimnazjalnych. Inicjację narkotykową uczniowie określają na 14-15 lat. Palenie marihuany w okresie 30 dni przed badaniem najczęściej zdarzało się uczniom klas drugich ponadgimnazjalnych (7 %), nieco rzadziej gimnazjalistom z klas trzecich (4%). Najczęstszym miejscem zaopatrywania się w narkotyki jest dyskoteka, bar. Najczęstszym powodem sięgania po narkotyki jest ciekawość ale wymieniano także zapomnienie o problemach, (24% dziewcząt), chęć bycia na "haju" (14 %) chłopców, nuda (9%). Najczęściej używanym narkotykiem jest marihuana oraz amfetamina. W ostatnim czasie wzrasta popularność środków zwanych dopalaczami.

W roku 2019 konieczne jest przeprowadzenie badania na temat postaw młodzieży wobec środków psychoaktywnych.

Zasoby

Zasoby rzeczowe

Miasto zamierza realizować zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii przy współpracy m.in. z:

- 1) zakładami opieki zdrowotnej;
- 2) placówkami oświatowymi;
- 3) Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie
- 4) organizacjami pozarządowymi i jednostkami organizacyjnymi w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- 5) Komendą Miejską Policji w Lesznie

- 6) uczelniami wyższymi z miasta Leszna
- 7) Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną
- 8) Organizacjami pozarządowymi np. Nasza Alternatywa, Monar, Strefa PL.

Zasoby ludzkie

W trakcie realizacji Miejskiego Programu Zapobiegania Narkomanii Miasto będzie korzystało z wiedzy i doświadczenia osób zawodowo zajmujących się problemem uzależnienia od środków psychoaktywnych, a w szczególności:

- 1) specjalistów psychoterapii uzależnień
- 2) psychologów, pedagogów prowadzących zajęcia terapeutyczne, konsultacyjne, edukacyjne i socjoterapeutyczne,
- 3) funkcjonariuszy Policji
- 4) strażników miejskich
- 5) pracowników socjalnych
- 6) kuratorów sądowych.
- 7) pracownicy oświaty

C. Grupa docelowa

Adresatami programu są osoby używające substancje psychoaktywne, zagrożone uzależnieniem i uzależnione behawioralnie.

D. Cele Programu

Cel Główny

Zahamowanie tendencji wzrostowej używania narkotyków na terenie Leszna i zmniejszenia skali związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych.

Cele operacyjne

- I. Zmniejszenie zainteresowania narkotykami wśród młodzieży oraz wzmocnienie przekonania o ryzyku związanym z używaniem środków psychoaktywnych
- II. Poprawa stanu zdrowia i funkcjonowania społecznego osób problemowo zażywających środki psychoaktywne. Udzielanie pomocy ich rodzinom.
- III. Zapobieganie problemom narkomanii wśród dzieci i młodzieży, w szczególności w środowisku szkolnym i rodzinnym.
- IV. Prowadzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

Zadania programu

W ramach powyższych celów przyjmuje się następujące zadania:

Cel I

Zmniejszenie zainteresowania narkotykami wśród dzieci i młodzieży oraz wzmocnienie przekonania o ryzyku związanym z używaniem narkotyków.

Zadanie 1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów.

1.1. Dofinansowanie programów profilaktyki uzależnień i rozwoju umiejętności społecznych obejmujących problem uzależnień

- 1) Wspomaganie uczniów w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 2) ograniczanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój,
- 3) inicjowanie i wzmocnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi,
- 4) szkolenia realizatorów programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- 5) zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych dotyczących problemu narkomanii.

1.2 Dofinansowanie zadań z zakresu działalności informacyjnej , edukacyjnej i szkoleniowej w tym:

- 1) szkoleń ,konferencji, seminariów dla osób zawodowo zajmujących się problemem narkomanii oraz realizatorów programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, rodziców , opiekunów prawnych,
- 2) zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych dotyczących problemów narkomanii,
- 3) finansowanie kampanii informacyjno- edukacyjnych.

Cel II

Poprawa stanu zdrowia oraz funkcjonowania społecznego osób problemowo zażywających środki psychoaktywne. Udzielanie pomocy ich rodzinom.

Zadanie 2.

Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem:

2.1. Dofinansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od narkotyków

2.3.Dofinansowanie programów redukcji ryzyka związanego z okazjonalnym używaniem narkotyków.

2.4.Dofinansowanie programów redukcji szkód dla osób bezdomnych problemowo używających narkotyków.

Zadanie 3.

Udzielanie rodzinom , w których występują problemy narkomanii , pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnienia od narkotyków.

Zadanie 4.

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego poprzez finansowanie szkoleń dla pracowników socjalnych.

Cel III

Zapobieganie problemom narkomanii wśród dzieci i młodzieży, w szczególności w środowisku szkolnym i rodzinnym.

Zadanie 5.

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:

5.1. Dofinansowanie programu przeciwdziałania i ograniczenia narkomanii obejmującego:

- 1) zakup narkotestów
- 2) prowadzenie badań ankietowych wśród uczniów i nauczycieli,
- 3) szkolenia programowe dla adresatów programu
- 4) dofinansowanie zatrudnienia specjalistów realizujących program
- 5) zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych , niezbędnych do realizacji programu,
- 6) zakup nagród dla uczestników konkursów tematycznych,
- 7) działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży.

Cel IV

Poszerzenie i wspieranie dotychczasowej oferty alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży (w tym pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych).
--

Zadanie 6.

Wsparcie zaangażowania społeczności lokalnej w rozwiązanie problemów związanych z narkotykami i narkomanią poprzez dofinansowanie nowatorskich inicjatyw własnych: instytucji , organizacji pozarządowych i osób fizycznych

6.1 Dofinansowanie realizacji działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportowo- rekreacyjną dla dzieci i młodzieży :

- 1) promowanie zdrowego stylu życia
- 2) opóźnienie wieku inicjacji zachowań ryzykownych.

6.2 Dofinansowanie organizowania pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz innych form spędzania wolnego czasu kształtowanie i utrwalanie postaw i nawyków związanych ze zdrowym stylem życia.

Postanowienia końcowe

Jednostką odpowiedzialną za koordynację i realizację zadań Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Lesznie jest Urząd Miasta Leszna-Biuro ds. Uzależnień.